

NÉMETÚJVÁR ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

— Előfizetési árak: —
Negyedévre 2 korona. — Félévre 4 korona.
Égész évre 8 kor. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetések és Nyiltterek díjszabás szerint.

Alapító:
Dr. J. OSAPLOVICUS ELEMÉR.
Felelős szerkesztő:
PATER AGNELL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Németújvár
25. sz. — Lapfuttató: Bartunek Béla, hova
az előfizetési és hirdetési díjak küldendők
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

Kultura és világháboru.

II.

De hát mi is voltaképpen az a kultura?

Leghelyesebben talán úgy határozhatom meg, hogy kultura mindazon érték mely időfolytán az embernek lelki természetéből sarjadt, a mely az embert leginkább megkülönbözteti az állattól. Az ember testből és lélekből áll. Ha az embert csupán testi élete szerint tekintem, érzékeivel, ösztöneivel, akkor azt kell mondanom, hogy az ember a legszebb állat. Az embert igazán emberré az teszi, amiről a Szentírás azt mondja, hogy Isten a maga képére és hasonlatosságára teremtette az embert. Hát vajjon miben teremtette Isten a maga képére és hasonlatosságára az embert? Abban, hogy az állat, anyagis, anyaghoz tapadó s vele pusztuló lelke, párja helyett a maga lényéhez hasonló tiszta lelket teremtett mindenegybes emberbe, olyan lelket, mely éppen azért, mert e lélek minden összetételtől tiszta és részekből nem áll, ennél fogva részekre soha

nem bomlik, soha föl nem oszlik, soha meg nem hal. Az Istenhez való hasonlóság tehát először abban van, hogy az ember lelke halhatatlan. Isten mint tiszta, tökéletes lélek öröktől fogva van és örökké él, az ember lelke pedig csak egy időtől fogva van, de megteremtése óta örökké fog élni. Ez a lélek hasonló Istenhez abban is, hogy eszes és szabadakaratú. Kulturán értjük mindazt, ami az ember eszes, szabadakaratú és halhatatlan természetéből ered, ami az igazság, jóság, szépség kultuszából, fölismeréséből, megbecsüléséből és gyakorlásából származott. A legfőbb igazság, jóság és szépség kultusza az istentisztelet, az igazi vallásosság. A kultura latin neve a latin kultuszból származik, ezen pedig különösen az istentisztelet értjük. Már ez az egyszerű névelemzés is rávall arra, ami a kultura fogalmából, helyes meghatározásából következik, hogy a kultura nem lehet tökéletes kultusz nélkül, hogy a művelődés és műveltség nem lehet kielégítő és tökéletes igazi vallásosság nélkül.

Ha ezt a viszonyt úgy fejezném ki, hogy kultusz és kultura édes testvérek, bizonyára tökéletlenül szólnék. A kultusz Istenhez való viszonyunkat hangsúlyoztatja és gyakorolja, a kultura az emberi társadalom körében fejleszti ki az ész és szabadakarat összes képességeit, s ezeket a legmagasabb fokon a kultusz szolgálatára is följánlja, viszont a kultusz megszenteli a kultura eszközeit, tényezőit és eredményét, alkotásait. Kultusz és kultura közt tehát kegyeleti viszony van s e viszonyban a kultusz foglalja el a magasabb helyet, az igazi kultura pedig ezt készségesen elismeri és ezzel a maga értékét erkölcsileg fokozza.

A vallásos kultura azt az elvet vallja: add meg mindenkinek a magáét, s amit nem akarsz magadnak, te se tedd embertársadnak. Add meg tehát Istennek, ami az Istené és felebarátodnak, ami őt jogosan megilleti. Ezt a kereszténység, vagyis Krisztus vallása úgy fejezte ki: Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes elmédből s minden erődből, felebarátodat pedig, mint tenmagadat.

dr. Erdélyi László, egyetemi tanár.

A népfölkelő.

(7. folytatás.)

— Irta: Bartunek János. —

A tábortban nem igen költöttek. Volt ott minden Enni-inni bőven

Sokat gondolkodott, hogy mit vigyen? Végre abban álapodott meg, hogy az aszszonynak visz egy pólat. (Ej dehogy az aszszonynak. Minek kellene annak? Nem is annak viszi hanem a...-) A kis Pistának egy plékardot, meg egy kis puskát.

A szomszédoknak egy kis szüzdohány, a komának egy jótajta pipa, a papnak egy ellött, de fel nem robbant srápnelhüvely, a tanítónak egy orosz sapka meg egy pisztoly, egész tekintélyesre növelték eredetileg kicsinyre tervezett csomagját.

Este érkezett haza.

A téli éjszakán a néptelen utcán csak egy helyen világított az egyik ablak.

Oly jól ismerte azt a házat! Hogyne

ismerte volna, hisz' az az ő csendes othona. Az ablak nem volt lefüggönyözve.

Bénezt.

A Szűz képe előtt térdelt a felesége meg a kis Pista Imádkoztak! Imádkoztak az Isten anyjához a férjért, az apáért.

S az, kiért imádkoztak ott állott az ablak előtt s könnyeborult szemekkel nézett övéire.

De jó is az Isten!

A viláért sem zavarta volna őket meg. Csendesen megvárta, míg elvégezték imájukat s azután megkocogtatta az ablakot.

— Ki az?

Ha tíz vitézségi érmet tűztek is volna János bácsi mellére nem örült volna jobban mint most, mikor a rég nem hallott hitvesi szó esendült meg odabenn. A megilletődéstől nem tudott szólni s csak könnyeit törülgette.

Szóljon, mert kieresztem a kutyámat, bárki fia legyen! Szóljon ha nem akar bajt!

— Oh édes Istenem! De nagy vagy Te! Segíts meg most! Ne engedj magamra! sóhajtott János bácsi.

Rövid csend után kapunyikorgás s hangos ebcsaholás volt hallható s a következő percben egy hatalmas komondor közeledett

János bácsihoz.

Alig ért azonban János bácsihoz két lépésnyire, mikor levetette magát a hóba s hasoncsuszva mászott oda s öröm csaholással nyalta meg János bácsi kezét. Majd meg fölugrott s a kapuhoz futott.

Fogaival megfogta János bácsi feleségének a kötényét s húzta kifelé.

— Ejnye Bodri mi van veled? Minek örütsz annyira? mondogatta az asszony, de azért engedett s lassu lépésekkel haladt kifelé. A kapuban megállva újból megkérdezte:

— Ki az?

— Én vagyok anyjuk!... Hát nem ismertél meg?

— Jesszusom!... s a következő pillanatban férj és feleség egymás nyakába borulva sirt.

Az édesanya távolmaradása föltűnt a négy éves gyereknek s apró lépésekkel igyekezett a pitvar felé. Megfogta édesanyja szoknyáját s csacska száját, pityergésre állítva mondá.

— Édesanyám! Engem is szeressen...

A két öreg egyszerre kapott a kis emberkéért.

A VILÁGHÁBORU.

Berlin, július 1.

Nyugati hadszíntér:

Arrasztól északra az árkokért való küzdelem tartós tüzéségi harcok közt ránk nézve kedvezően folyik. Champegnében Reimstól délkeletre a franciák eredménytelenül támadtak. Maas magaslatoikon és a Vogézekben csak élénk tüzéségi harc folyt. Ellenséges repülőök Zeebruggére és Brüggére bombákat dobáltak annélkül, hogy katonai szempontból tett kárt okoztak volna.

Keleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

A juniusi hadizsákmánya: **2 zászló, 25695 fogoly** ezek közt **124 tiszt, 6 ágyú, 6 aknavető, 52 gépfegyverből, egy repülőgépből** és azonkívül nagymennyiségű hadianyagból áll.

Délkeleti hadszíntér:

Linsingen tábornok csapatai tegnap elkeseredett harcokban rohammal elfoglalták a Gnylla Lipától keletre a Umce és Lucince közt és Rakatintól északra levő oroszokból **3 tisztest és 2328 főnyi legénységet, 5 gépfegyvert** zsákmányoltak. Lembergől keletre is behatoltak az osztrák magyar csapatok az ellenséges állásba. Mackensen tábornagy hadseregei a Bug és a Visztula között tovább is előnyomulóban vannak. Az oroszok szívós harcok után helyenkint a Visztulától nyugatra is hátrálnak. A szövetséges csapatok a Kamienska mindkét oldalán utánuk nyomulnak. A Linsingen tábornok, Mackensen tábornagy és Voyrsch tábornok vezérlete alatt harcoló szövetséges csapatok **összes juniusi hadizsákmánya 409 tiszt, 149650 főnyi legénység, 80 ágyú és 268 gépfegyverre** rug.

Budapest, július 1.

Orosz hadszíntér:

Kelet-Galicában a Gnila-Lipa mentén és a Lembergől keletre fekvő területen a harcok tovább folynak. Csapataink több he-

lyen a Gnila-Lipától keletre emelkedő magaslatoakra nyomultak előre és betörték az ellenséges állásokba. Hasonlóként sikerült a szövetséges csapatoknak elkeseredett harcok után Rohatinitól lefelé a folyó keleti partjának birtokába jutniok a Dnjeszter mentén teljes nyugalom uralkodik. A Wieprs forrásterületen Zamoscot megszállottuk a Tanew síkságtól északra emelkedő magaslatoikat egész terjedelmükben birtokunkba vettük a Visztulától nyugatra csapataink visszavonuló ellenséget egészen Tarlow elöttig követték az osztrák magyar főparancsnokság alatt északkeleten harcoló szövetséges csapatoknak juniusi összes zsákmánya: **524 tiszt, 191000 főnyi legénység, 93 ágyú, 364 géppuska, 78 löszerkocsi, 100 tábori vasuti kocsi** s a többi.

Olasz hadszíntér:

Több ellenséges gyaloghadosztálynak a Doberdoi fensik szélén levő állásaink ellen tegnap délután megújított általános támadást az olaszok súlyos veszteségei mellett mindentűt visszavertük. Az ellenség főtámadása a Monfalconetól északkeletre levő Lagrada Monte Cosichi arcvonalunk ellen irányult Selznél és Vermeiglianznál az olaszok behatoltak legelői levő árkaikba vitéz gyalogságunk ellentámadása azonban újból visszaverttük az ellenséget a völgybe. A Monte Cosich lejtőit olasz holttestek borítják. A Monfalconétól keletre emelkedő magaslatoikon este megkísérelt ellenséges előretörést egy Lagradától északkeletre intézett támadás és a Görzi hídfő ellen intézett több kisebb előretörés hasonlóképen összeomlott. Ellenségnek ezen vereség után nyugalom állott be rendíthetetlen csapataink összes állásukat erősen tartva emelkedett hangulatba állanak újabb harcra. Isonzó északi szakaszán és a karinthiai határon az ágyuharc tovább tart.

Höfer altábornagy.

Miniszterelnökségi sajtóosztály.

Öltek csókolták míg az csakugyan elpityeregte magát.

Másnap az egész falu ott állott János bácsiék háza előtt s János bácsinak volt mit beszélnie ámuló halgatóságának. A kis Pista meg büszkén mutogatta kis kardját meg puskáját...

Hamar letelt a szabadság.

Az egész falu apraja nagyja ott volt az állomáson s könnyező szemekkel tekintettek a távozó vonat után. Mindenki sirt, csak a kis Pista nem. Sokkal inkább el volt foglalva kardjával s puskájával, semhogy a sírásra gondolt volna.

Visszatérve önként jelentkezett János egy Szerbiába induló menetszázadnál.

Levítették őket. Vonaton, kocsin, gyalog, ahogy jött törtettek előre. Egyszer egy szűles folyamhoz értek. Innenső partja mellett mély lövészárkok s fa fődözek volt építve. Azt mondták nekik:

— Ez a Száva. A tulsó parton már Szerbia van.

Sokáig táboroztak az egyhanguságot nem zavarta meg semmi. Csak néha-néha lőttek egyet odaát, ha innen valaki megmozdult.

Egy éjjel azután parancsot kaptak az

átkelésre. Az utászok az éj leple alatt egymásután bocsájtották vizre a hatalmas pontonokat s 20—25 hónap elkelésül veté magát oda, hogy immár rátehessék lábaikat a gyűlölt szerb földre.

Zajtalanul eveztek s már-már közel jártak a parthoz mikor egy kiálló cövekben az egyik ponton felborult s a benne ülők hangos loccsanással a vízbe estek. A loccsanásra tüzelnél kezdtek a szerbek, de tüzelésük kárba veszett mert már mintegy ezer hónap part-raszállott s hangos éljen kiáltásokkal meghoranták a szerbek állásait. S utánuk jött a többi. Mire a reggel ébredt, a honvédsereg a Száva jobbpartján volt, s a felkelő nap sugaraival a Sabác ormán lengő veres-fehér-zöld zászlót aranyozta meg.

A diadal teljes volt.

A megvert ellenség szétfeláitan futott hazája belseje felé. S csak a környéket kellett megtisztítani az alattomos komitácstól.

Kovács János szakaszvezető tizenkét honvéddel a Mitrovicza felé vezető országútra volt kirendelve. Többször nézett már mindegyik farkaszemet a háállás nem félték. S most mégis oly aggódó szívvel lépegettek. Az egyik meg is jegyezte, hogy valamelyik szerencsétlenül fog járni, mert tizen hárman vannak s

Budapest, július 2.

Orosz hadszíntér:

Linsingen hadsereg szövetséges csapatai több napi elkeseredett harcban az oroszokat kiverték állásukból. Ellenség a mely keleti irányban menekül és a melyet a hadsereg egész arcvonalján üldöz, ismét súlyos veszteségeket szenvedett és a harcokban **7765** oroszot elfogtak és **18** géppuskát zsákmányoltunk. Innen északra csatlakozólag még tovább folynak. A Dnjeszter mentén nem történt semmi. Orosz-Lengyelországban a szövetséges csapatok a Visztula és Bug között a Borpaták és a Vysriczu mentén nagy orosz erőkkel harcban állanak a Visztulától nyugatra csapataink megtámadták a Tarnownál levő hadállásait d. u. 5 óraker rohammal elfoglaltuk a helyiségektől északra levő egy támaszpontot. Az esti órákban a támadó arcvonal többi részei roham távolságig küzdötte magát és éjjel betört az orosz hadállásba. Az ellenség menekülés szertzen hátrált, üldözés közben elfoglaltuk Szerfowot a Visztula mentén a Szeintől délkeletre levő állásoktól is *kivertük* az oroszokat. E közben **700 oroszot** elfogtunk.

Olasz hadszíntér:

Tegnap megismétlődött az olaszoknak a Doberdoi fensik elleni támadásai több óra nehéz tüzéségi tüzeléssel való előkészítés után délután és este az ellenséges gyalogság több előretörést intézett ellentünk Idraussina Vermeigligo mindezeket újból az ellenség nagy veszteségei mellett visszaverttük. A görzi hídfő egy részén kis területen ellentünk előzőleg intézett gyengébb támadásokát szintén *vissza vertük*. Derék csapataink csak úgy mind eddig tartják az eredeti állásokat. Ágyú harc az összes arcvonalakon tovább tart.

Konstantinápoly, július 2.

Török hadszíntér:

A Dardanellák arcvonalon Ariburnejnál az ellenségnek június 23-án balszárnyunk ellen intézett támadásai ellenére nem csak, hogy eredményt nem ért el, hanem ismét vissza vetették korábbi állásaiba. Azon a

a tizenhárom pedig szerencsétlen szám.

János bácsi nevelve intelte őket, hogy ne babonáskodjanak, hisz' gyűsem igaz.

Alig haladtak azonban ötszáz lépésnyire, mikor az utmenti fáról egy lövés dördült el s a kis csapat élén lépdelő János bácsi a földre bukkott.

A következő pillanatban tizenkét fegyver gyilkoló magja repült a fára, mire egy ősz komitácsi hullott a honvédek labaihoz. Még élt s még másodszor is el akarta sütni fegyverét, de ebben az egyik honvéd megakadályozta azzal, hogy jót rugott az ősz kezén, mire az egy utolsó kiáltott, száján kibugyant a piros vér s — vége volt.

(Vége következik)

Kérelem.

Még mindig nagyon sokan vannak tisztelt előfizetőink között kik, még az előfizetési díjjal hátralékba vannak ismételen felkérjük, hogy ezt megtenni szíveskedjenek; ezáltal megkönnyítik tetemes kiadással járó munkánkat és lehetővé teszik, hogy e nemzetiséglakta vidéken élénk tornyosuló akadályokkal megküzdhesünk és lapunk továbbra is fennálhasson.

A kiadóhivatal.

területen, amelyet mi áttekinthetünk 750 halottat hagyott vissza és ezenkívül meglehetősen számú foglyot, köztük egy tisztet veszített. Sed-il-Bahnál az ellenség időnként megújítja balszárnyunk ellen hiába való támadásait, melyek súlyos veszteségeket okoznak nekik. A többi arcvonalon semmi jelentős esemény nem történt.

Berlin, július 3.

Nyugati hadszíntér:

Souchezől keletre levő állásaink ellen intézett éjjeli támadást visszavertük. Argonneok nyugati részében a trónörökös Ö császári fensége hadseregének egyes részei szép sikert értek el. Würtenbergi és Elzász Loharingiai csapatunk four de Paristól északnyugatra rohammal elfoglalták az ellenség árkait és támaszpontjait három kilométer szélességben és két három százméter mélységben 25 géppuskát, 40 aknavetőt és egy revolvérgyűjt zsákmányoltunk. A franciák veszteségei jelentékeny. A Vogézekben a Hilsenfürsten két erődínyt elfoglaltuk. Az ellenségnek a visszafoglalási kísérleteit meghiúsítottuk. Tizenhárom tiszt és 149 főnyi legénység esett fogságba.

Keleti hadszíntér:

Kavarjától délkeletre heves küzdelem után elragadtunk ellenségétől egy magaslati állást. Ez alkalommal hatszáz oroszot fogtunk el.

Délkeleti hadszíntér:

Mintán Kurostovicztól keletre, Halicstól északra emelkedő magaslatokat is rohammal elfoglaltuk. Az oroszokat arra kényszerítettük, hogy a Marschamponál kezdődő és Firje-jóvtól északra fekvő területig húzódó vidéken vissza vonuljanak Linsingen tábornok követi a megvert ellenséget. A zsákmány tegnap este 7675 fogolyra, 11 tiszt és 18 géppuskára emelkedett. Mackensen tábornagy hadseregei az ellenséget Zamoschtól nyugatra tartós harcok közepete a Labunka és Por szakasz mögé szorította és ezt egyes részekkel már át is lépték tovább nyugatra elértük az ellenséges állást. a Turobin, Krasznik, Jzefow (a Visztula mellett) vonalon. Straza és Krasznik mellett az előállásoka és ezen helyiségeket is még tegnap este elfoglaltuk. Visztulától nyugatra az oroszok támadásunk nyomása miatt kénytelenek voltak kiüríteni Tarlow melletti hídfőt alkotó állásukat. A Kamienna déli partját megtisztítottuk. Woysrcs vezérezredes csapatai Tiontól keletre eső vidékig Valomk Slzmannal és ez alkalommal Gárdahadtestből 720 embert elfogtak.

Höfer, altábornagy

Miniszterelnökségi sajtóosztály.

Az olasz hitszegés lélektana.

(4. Folytatás)

Az Unita Italia nagyhatalmi érdekeit, területi nagybodását a mi ajánlataink bőségesen kielégítették. Hozzá a mi ajánlataink készpénzben való fizetésre, értem a felajánlott területeknek minden további nehézség nélkül való átengedésre vonatkoztak, míg ellenben az entente-nak területi ígéretei a medve bőrére való alkuvás. Az előbbi ingyen kapták volna meg, az utóbbinál csak egy dolog biztos:

véráldozat s az ország anyagi leromlása.

Feltéve tehát, hogy az olaszok furfangosan jártak el, fel kell vetnünk azt a kérdést, hogy vajjon mit biztosított az entente Olaszországnak olyat amit mi nem ajánlottunk meg?

Szerény nézetem szerint a római kérdésnek az Unita Italia izlése szerint való rendezését.

Hogy az olaszoknak ellenünk való fordulását a szabadkőművesség forszírozta ki, az iránt, azt hiszem, egyáltalában nem lehet kétség. Rómában jól informált körökben mindenki tudta, hogy a szabadkőművesség ebben az irányban dolgozik a világháború kezdete óta. Az sem titok, hogy mily aljas támadásokkal igyekszik ez utóbbi már évtizedek óta lehetetlenné tenni a pápának Rómában való megmaradását. Sajtójában napról-napra a legpiszkosabb támadások látnak napvilágot a pápa ellen, akinek személyét pedig a garancia-törvény szentnek és sérthetetlennek mondotta ki s akinek védelmére ezen támadásokkal szemben még sem emeli fel szavát senki sem. A kormány kárörvendő vigyorgással türi, sőt helyesli őket, a katolikusokban pedig nincs elég bátorság és őszszetartás, hogy ellenük bármit is tegyenek. Meg azután a katolikusok mindig nagy hátrányban vannak olyanokkal szemben, akiknek minden esz-köz jó céljuknak elérésére.

Tekintve már most a szabadkőművességnek adáz gyűlöletét a pápaság ellen nagyon is természetes az a feltevés, hogy a jelen háború révén ez irányban való céljait akarja elérni. Vesszenek, ha kell, a területi megnagyobodások, amelyeket megkaphatunk volna, a fő az, hogy megszabaduljunk a pápától. Ennek a célnak elérése pedig nagyon valószínűnek látszik. Ha győzünk és elbukik a két nagyhatalom, amely eddig is ugyszólván kizárólagos támasza volt a pápai széknek: Németország és az Osztrák-Magyar monarchia, akkor úgy is azt tehetjük a pápával ami nekünk tetszik; de még ha elbukunk is a két szövetséges nagyhatalom sokkal inkább el lesz gyengülve, semhogy a pápa érdekében valami hahatós befolyást gyakorolhasson. Különben is ezen háború sikertelensége egyenlő értelmű Olaszországra nézve a forradalom kitörésével. A forradalom pedig hamarjában termelt olyan kész helyzetet, amelyen egy — olasz szempontból remélt pirrhusi győzelem után — a két szövetséges nagyhatalom már nem lesz képes változtatni, a pápa el fog menekülni Rónából: Akkor pedig őt senki

vissza nem hozza többé oda.

Április végén hagytam el rómat s akkor ez a vélemény általános volt az ottani mérvadó körökben.

Crispolto Crispolti, az olasz liberális katolicizmusnak szócsöve nyíltan kimondja, hogy Bismarck az egyház-állam helyreállításának fenyegetésével erőszakolta bele Olaszországot a hármasszövetség az Italia Unita megerősödését állandóan fenyegető római kérdés fennmaradásának záloga, tehát átka az egységes Olaszországnak. Ha tehát Crispolti ezeket az eszméket hirdeti műveiben, például XIII. Leo és X. Pius életrajzában, elképzelhetjük, hogy az olasz szabadkőművesség mennyivel inkább vallja azokat magáéinak.

Nekünk tehát az olaszország ellen folyó küzdelemben szem előtt kell tartanunk azt a tényt, hogy annak éle olasz részről legelső sorban a pápa ellen irányul s hogy, ha — amit Isten adjon — sikerül legyőznünk az olasz szabadkőművesség seregeit, azoknak levert sorai között sietve kell segédkezet nyújtanunk Egyházunk fejének, a római pápának, aki ellen felhőmagasra tornyosulnak akkor a forradalom hullámai.

(Vége.)

Dr. Szeghy Ernő.

HIREK.

— **Adomány.** Thomasz Ferenc esperes 20 K. dr. Adler Béla 30 K. A szentimrei plébánia 12 K. 70 f. Felsőújlaki község 26 K. 90 f. Kísvaskút község 8 korona adományt küldött a Vöröskereszt Egyletnek, mely magasatos célu adományért a németújvári fiók Vöröskereszt Egylet hálás köszönetét fejezi ki.

— **Vasmegeyében megszűnt a kolera.** Rohonc után most Körmentet is feloldották a kolera-zár alól s így Vasmegeyében megszűntnek tekinthetjük a kolerajárványt.

— **Tüz Körmenten.** Katafai Zsigmond körmendi gazdának tegnap 10 mázsa szalmonnája eléget. A kivonult tüztöltéságnak sikerült a veszedelem towaterjedését elfojtani.

— **A mi erőkön a vallásban van.** Egy hónvszázados levelet írta váradolási esperes-plébánosnak. Amit ír, azt millió és millió magyar vallja, de néhányan az országban cinikusan megvigyorogják. Arról szól a levél, hogy csak a harctérben lehet tapasztalni a vallás igaz erejét. Isteni erő lakozt ebben. A mi erőkön a vallásban van és az fog minket győzelemre vinni. Irja pedig ezt a szívből jövő néhány sort olyan ember, aki hónapokon keresztül golyózáporban védte Magyarországot, aki látta vítézeit tomboló kizitusák idején sebesülten, haldokolva. Az ilyen ferfi vallást tesz hite mellett. Aki olvassa, annak megnyugvás száll a lelkére. Ilyenek a magyarok, s akik

nem ilyenek, azok csak gyom módjára élőködvek a nemzet fájának rétegén. Szívják a nedvét, amíg a kertész gondos keze le nem takarítja őket.

— **Tiszti vizsga.** Dr. Kneffel József 83-ik gy. e. önkéntese, Kneffel József németújvári vendéglős fia, a napokban jeles sikerrel tette le a tiszti vizsgát — s azonnal őrmesterré léptették elő.

— **Katonai kitüntetés** Schwarz Géza vezérkari százados, aki jelenleg beosztva van a német vezérkarhoz, az ellenséggel szemben tanúsított vitézságát — s bátor magatartásáért — Vilmos császár a német vaskeresztel tüntette ki.

— **Szabályrendelet jóváhagyása.** A vasvármegye törvényhatósági utkarparórkól alkotott szabályrendeletét a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Államsegély.** A 7—15 év közt levő elhagyott gyermekek gondozási díjaival terhelt községek segélyezése tárgyában a vármegye alispánjának felterjesztésére az elhagyott gyermekek vármegyei segélyalapjának a belügyminiszter 20000 K államsegélyt adott. Az államsegély megállapításánál csak azokat a községeket vette figyelembe a miniszter, mely községek az illetékes állami gyermekmenhelyek által kiállított szabályszerű nyugtákkal kellően igazolták, hogy a költségek a hatóságilag elhagyottnak nyilvánított gyermekek után merültek fel. Értesíti továbbá a miniszter a vármegyét, hogy Lipóc, Bejc és Nyőgér községnek segély iránti kérelmét nem vette figyelembe, mert azok a törvényhatósági bizottság által szabályszerűen tárgyalva nem lettek.

— **Ujabb sebesültek.** Csütörtökön délután új 15 sebesült hős érkezett városunkba. A sebesülteket a megyei kórházban helyezték el.

— **A kukméri körjegyzőlakás ügye.** A m. kir. közigazgatásügyi bíróság Vasvármegye törvényhatósági bizottságnak a kukméri körjegyzői lakás és irodahelyiség bééréhez való hozzájárulás ügyében 1913. nov. 24-én hozott határozata ellen Kukmér köz-

ség panaszát tárgyalván, következőleg ítélt: A m. kir. közigazgatásügyi bíróság a panasznak annyiban helyet ad, hogy megállapítja, abban az esetben ha Kukmér község a körjegyzői lakást és irodahelyiséget megfelelően átalakítja, illetőleg újból felépíti, a körjegyzői lakás és irodahelyiség használatba vételétől kezdve a szövetségi Felsőújlak-Kisvaskut és Hárszatak községek a körjegyzői lakás és irodaberhez hozzájárulni kötelesek. Az alispán pedig utasítja, hogy az egyes községek hozzájárulása mértékének megállapítása kérdésében az említett feltétel bekövetkezése után határozzon. A határozatot az azal indokolja a bíróság, hogy Kukmér község képviselőtestülete elhatározta már a körjegyzői épület átalakítását, vagy új lakás építését, ha a körjegyző lakáspénze 600 koronában állapítatik meg s ahhoz a szövetségi három község 300 koronával járul. Miután a három község azt kérte, kötelezze a törvényhatóság a három községet a kirótt 300 korona megfizetésére. Ezt a kérelmet úgy az alispán mint a törvényhatósági bizottság elutasította, mert Kukmér község szervezőkora magára vállalta, hogy a jegyzőnek irodahelyiséget és lakást ad a többi községekkel szemben minden beszámítás nélkül. Ez az indok azonban nem állhat meg az elutasításban, mert a körjegyzőség szervezőkora hatályban volt már az 1871. XVIII. t.-c. 68. szakasza és az 1886. XXII. t.-c. 67. szakasza értelmében a körjegyzőség fenntartásával járó terheket a szövetségi községek közösen viselik. Kukmér község pedig azonkívül, hogy a körjegyzőség székhelye felelt, semmiféle különleges előnyben a többi község részéről nem részesült. Mint-hogy még jögezősen megállapított hozzájárulási arány sem tekinthető oly változhatatlannak, mely a viszonyok átalakulásával módosítást ne szenvedhetne, az 1872. évi megállapodás, mely szerint Kukmér község lemondott a többi község hozzájárulásáról, annál kevésbé tartható fenn akkor, midőn a viszonyokban oly lényeges változás történt, hogy a jegyzői lakás átalakítása, esetleg újraépítése szükséges. Ezért tehát elvileg meg kellett állapítani a szövetségi községek hozzájárulási kötelezettségét.

— **Rablótámadás a mezőn.** Stipits János pásztorházai illetőségű pincér Sírém és Lipócfalva közti mezőn megtámadta Ranftl Jánosnét, a nála levő bottal fejbe verte és a földre teperte. Azt hitte, hogy sok pénzt talál nála, de csalódott, mert csak 1 K. 60 f. készpénzt talált és ettől is megkönnyítette, azután pedig futásnak eredt, de a csendőrség csakhamar felöncsipelte és átadta a já-

rásbírósnak.

— **Lakást akar kiadni, vagy bérebe venni, hirdessen lapunkban.** Egy hirdetés **80 fillér.** Hirdetése biztos sikerre vezet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Az első vallemás. Hogyne közölnénk le az eleven, leányos, finom lélek tude megnyilatkozásait! Csak rajta! Mielőtt azonban gyöngéd versének sorát ejtenénk, sziveskedjék valami alkalmas nevet választani. Szíves üdvözlét!

L. I. A mértékletesség szükséges feltétele a nagyságnak. A legnemesebb növények, mint a havasi gypár és a szőlőtő, kevéssel is beérik.

Kiss Károly

kőfaragó és szobrász

Körmend, Rákóczy-utca 23.

Készít és nagy választékban

raktáron tart mindenféle

siremlékeket

szobrászati műveket a leg-

egyszerűbbtől a legfinomabb

és legmodernebb kivitelig!

Olcsó árak! — Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Hirdetések felvételnek!

HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY POSTABÉLYEGET!

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölnviz, kölnviz-pouder és kölnviz-szappan.

kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölnviz-szappant, kölnvizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnvizet, kölnviz-pouder és kölnviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az adott lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

Holczér Emil Zoltán Budapest, VIII. ker., Szigetvári-utca 16
Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség